

รายวิชา ศิลปะ (นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์

ครูผู้สอน ครูโชติกา สมพงษ์

ครูนันทวัน ทองทิพย์

เรื่อง นางอุทิศศิลปะสร้างสรรค์

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ละครอิงประวัติศาสตร์ สมเด็จพระนเรศวร ทรงทำยุทธหัตถี

เผยแพร่โดย Siammelodies

เผยแพร่วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=gohlKditNfE>

คำถามชวนคิด

การแสดงชุดนี้ ผู้จัดการแสดงต้องใช้องค์ความรู้
ที่มีบูรณาการให้เกิดการแสดง กับวิชาใดบ้าง

ตอบ การแสดงนาฏศิลป์ไทย เป็นการแสดงที่บูรณาการ (Integration หลายวิชาเข้าไว้ด้วยกัน) หมายถึง การประสานให้กลมกลืนกันของกระบวนการทรัพยากรต่าง ๆ ออกมาให้ได้ผลตามเป้าประสงค์ที่ต้องการ เช่น ภาษาไทย สังคม ประวัติศาสตร์ ฯลฯ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบูรณาการนาฏศิลป์และการละครกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
๒. นักเรียนสามารถบูรณาการนาฏศิลป์และการละครกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้

บูรณาการ

บูรณาการ ตามพจนานุกรมไทย กล่าวว่า คือ “การนำหน่วยที่แยก ๆ กัน มารวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน”

ในความหมายการบูรณาการ ด้านนาฏศิลป์ จึงเป็นศิลปะแบบบูรณาการ ที่มีส่วนประกอบของศิลปะหลายแขนง เช่น ดนตรี การแต่งกาย การแต่งหน้า ฉาก แสง สี เสียง ลีลาท่ารำ จังหวะในการรำรำ คำร้องหรือเนื้อร้องที่สื่อ

บูรณาการ

สื่อความหมายของการแสดง และยังเชื่อมโยง
ความรู้ที่ผู้เรียนจะได้ฝึกหัดและรับประโยชน์จาก
การแสดงนาฏศิลป์ เชื่อมโยงกับรายวิชาพื้นฐาน
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น

การเชื่อมโยงความรู้ระหว่างนาฏศิลป์กับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

๑. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

นักเรียนที่ฝึกหัดนาฏศิลป์ จะต้องรู้จักการกำหนด จังหวะ ของบทเพลงที่ฝึกหัด การกำหนดแถว การเว้น ระยะระหว่างแถว การคำนวณพื้นที่บนเวที เพื่อความ เหมาะสม สวยงามให้กับฉากละคร

๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เนื้อหาของรายวิชาภาษาไทย ส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับภาษา และวรรณคดี เช่นเดียวกับวิชานาฏศิลป์ และการละครที่ได้นำ วรรณคดีไทยและการแต่งบทร้อยกรองมาประกอบการเรียนทั้ง นาฏศิลป์และละครไทย

พระอภัยมณี

๓. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการแสดงนาฏศิลป์และการละคร เพราะอิทธิพลของแสง จะทำให้เกิดภาพที่มีสีสันที่สวยงามของเครื่องแต่งกายและการแต่งหน้าของผู้แสดง ตลอดจนเทคนิคของเสียงที่เหมาะสม ก็ช่วยส่งเสริมให้การแสดงมีความสมจริง

การใช้เทคนิคของแสง

๔. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

การแสดงนาฏศิลป์ มีความเกี่ยวข้องกับวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ ภูมิอากาศ ภูมิประเทศของประเทศไทย และรวมไปถึงวิถีชีวิตของประชาชนชาวไทย จึงมีการแสดงนาฏศิลป์เพื่อสื่อถึงความสำคัญของศาสนา การบูชาพระรัตนตรัย สะท้อนให้เห็นถึงประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อในสังคม ได้เรียนรู้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ผ่านชุดการแสดงนาฏศิลป์ไทย

ภาพการแสดงชุมนุมผู่ไทย

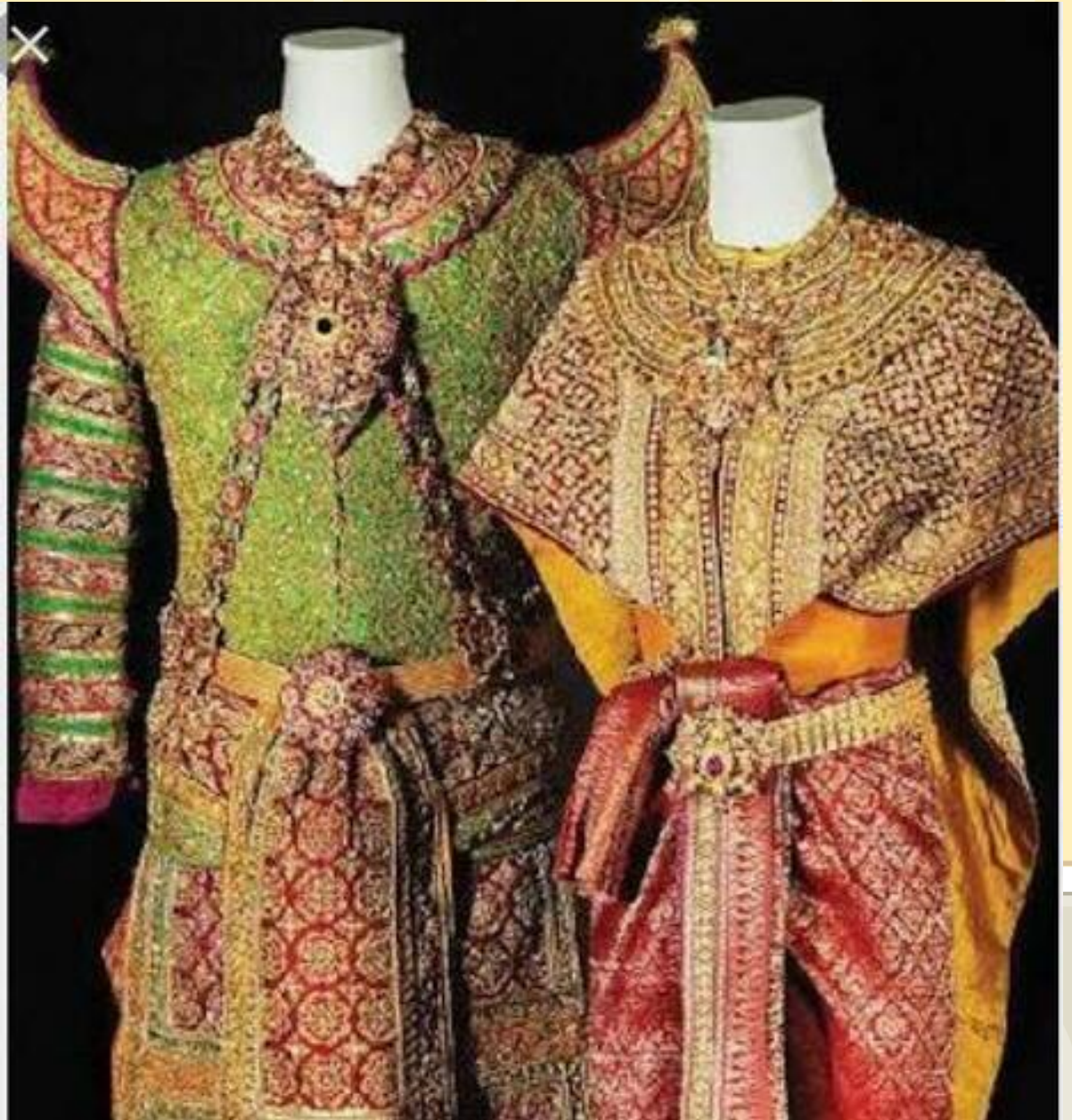
แสดงให้เห็นถึงการรวมกลุ่ม
ของชาวไทยผู่และกลุ่มต่าง ๆ
จนเป็นประเทศไทยในปัจจุบัน

๕. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี

การเย็บปักถักร้อย งานออกแบบ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้
เคล็ดไม่ลับได้จากเสื้อผ้าของชุดการแสดงนาฏศิลป์ไทยที่มี
ความสวยงาม เป็นต้นแบบของดีไซน์เนอร์ที่สามารถนำมา
ประยุกต์ใช้ได้ นอกจากนี้ เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ก็มี
ความสำคัญ ที่ช่วยทำให้งานออกแบบชุดการแสดง
การออกแบบเวที ทำได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

<http://oknation.nationtv.tv/blog/print.php?id=535946>

<https://www.thairath.co.th/lifestyle/woman/681388>

https://www.matichon.co.th/lifestyle/news_539757/attachment/01-274

๖. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ประโยชน์ของการรำรำเป็นการออกกำลังกายที่มีความสวยงาม ทุกส่วนของร่างกายได้เคลื่อนไหว การยกเท้า การตั้งวงรำรำ การย่อเท้าเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ จะทำให้ผู้เรียนนาฏศิลป์ มีร่างกายและสุขภาพที่แข็งแรง มีบุคลิกลักษณะที่สง่างาม

ภาพการแสดงโขน ชุด ยกรบ

<http://drama.bru.ac.th/>

๗. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะภาษากลางคือภาษาอังกฤษ ผู้เรียนนาฏศิลป์ จึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษและศึกษาคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการแสดง นาฏศิลป์ไทย ซึ่งจะสามารถ นำมาใช้ในการอธิบายชุดการแสดงทำให้ชาวต่างชาติ มีความเข้าใจในการแสดงมากยิ่งขึ้น

๘. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะแบ่งเป็น ๓ สาระการเรียนรู้ ดนตรี-นาฏศิลป์ และทัศนศิลป์ จะเห็นได้ว่าศิลปะทั้ง ๓ สาระ มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ เชื่อมโยงจนไม่สามารถที่จะขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปได้ นาฏศิลป์จึงมีความสมบูรณ์ หมายความว่า นาฏศิลป์ต้องเกี่ยวข้องกับทั้งสองสาระการเรียนรู้ คือ ดนตรี และทัศนศิลป์ จึงจะเห็นสุนทรียภาพที่สวยงาม ฉาก แสงสี ที่ตระการตา เป็นเอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทย

การแสดงโขนของกรมศิลปากร ที่โรงละครแห่งชาติที่มีความ
เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญกับการแสดงที่
ไม่สามารถแยกออกจากกันได้

ใบงาน ที่ ๑ เรื่อง การบูรณาการของการแสดงนาฏศิลป์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ
 หน่วยงานเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์๑
 รายวิชา ศิลปะ (สาระ นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ให้นักเรียนศึกษาการแสดงนาฏศิลป์ไทยจากวีดิทัศน์ จากนั้นอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม ว่าการแสดงที่ศึกษานั้น ผู้จัดการแสดงและผู้ชม จะเกี่ยวข้องหรือได้รับความรู้วิชาอะไร อย่างไรบ้าง

วิชา.....

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

.....

วิชา.....

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

.....

วิชา.....

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

.....

วิชา.....

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

.....

วิชา.....

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

.....

วิชา.....

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

.....

- ๑) ชื่อ - สกุล ..... ชั้น..... เลขที่.....
- ๒) ชื่อ - สกุล ..... ชั้น..... เลขที่.....
- ๓) ชื่อ - สกุล ..... ชั้น..... เลขที่.....
- ๔) ชื่อ - สกุล ..... ชั้น..... เลขที่.....
- ๕) ชื่อ - สกุล ..... ชั้น..... เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง องค์ประกอบ การจัดการแสดงนาฏศิลป์

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาการแสดงนาฏศิลป์ไทยจากวีดิทัศน์ จากนั้นอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม ว่าการแสดงที่ศึกษานั้น ผู้จัดการแสดงและผู้ชม จะเกี่ยวข้องหรือได้รับความรู้วิชาอะไร อย่างไรบ้าง

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

โขนพระราชทานชุด คีกรินทร์ชิต ตอน นาคบาท ๗

เผยแพร่โดย ชมรมนาฏศิลป์ โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ จ.ราชบุรี

เผยแพร่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๘

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=gohlKditNfE>

ใบงาน ที่ ๑ เรื่อง การบูรณาการของการแสดงนาฏศิลป์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ
 หน่วยงานเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์๑
 รายวิชา ศิลปะ (สาระ นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ให้นักเรียนศึกษาการแสดงนาฏศิลป์ไทยจากวีดิทัศน์ จากนั้นอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม ว่าการแสดงที่ศึกษานั้น ผู้จัดการแสดงและผู้ชม จะเกี่ยวข้องหรือได้รับความรู้วิชาอะไร อย่างไรบ้าง

วิชา.....

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

.....

วิชา.....

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

.....

วิชา.....

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

.....

วิชา.....

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

.....

วิชา.....

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

.....

วิชา.....

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

.....

- ๑) ชื่อ - สกุล ..... ชั้น..... เลขที่.....
- ๒) ชื่อ - สกุล ..... ชั้น..... เลขที่.....
- ๓) ชื่อ - สกุล ..... ชั้น..... เลขที่.....
- ๔) ชื่อ - สกุล ..... ชั้น..... เลขที่.....
- ๕) ชื่อ - สกุล ..... ชั้น..... เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง องค์ประกอบการจัดการแสดงนาฏศิลป์

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาการแสดงนาฏศิลป์ไทยจากวีดิทัศน์ จากนั้นอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม ว่าการแสดงที่ศึกษานั้น ผู้จัดการแสดงและผู้ชม จะเกี่ยวข้องหรือได้รับความรู้วิชาอะไร อย่างไรบ้าง

สิ่งที่ต้องเตรียม

เลือกหัวข้อการแสดงตามอิสระจากเรื่องที่นักเรียนสนใจมา ๑ เรื่อง เช่น

- การแสดงที่เกี่ยวกับอาหาร (กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ)
- การแสดงที่เกี่ยวกับการป้องกันโรคไวรัสโควิด ๑๙ (กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา พลศึกษา)
- การแสดงที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น(กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๒. ใบความรู้

๓. กระดาษขาวขนาด A1 และปากกาเมจิก

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

นาฏศิลป์สร้างสรรค์ (๒)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th